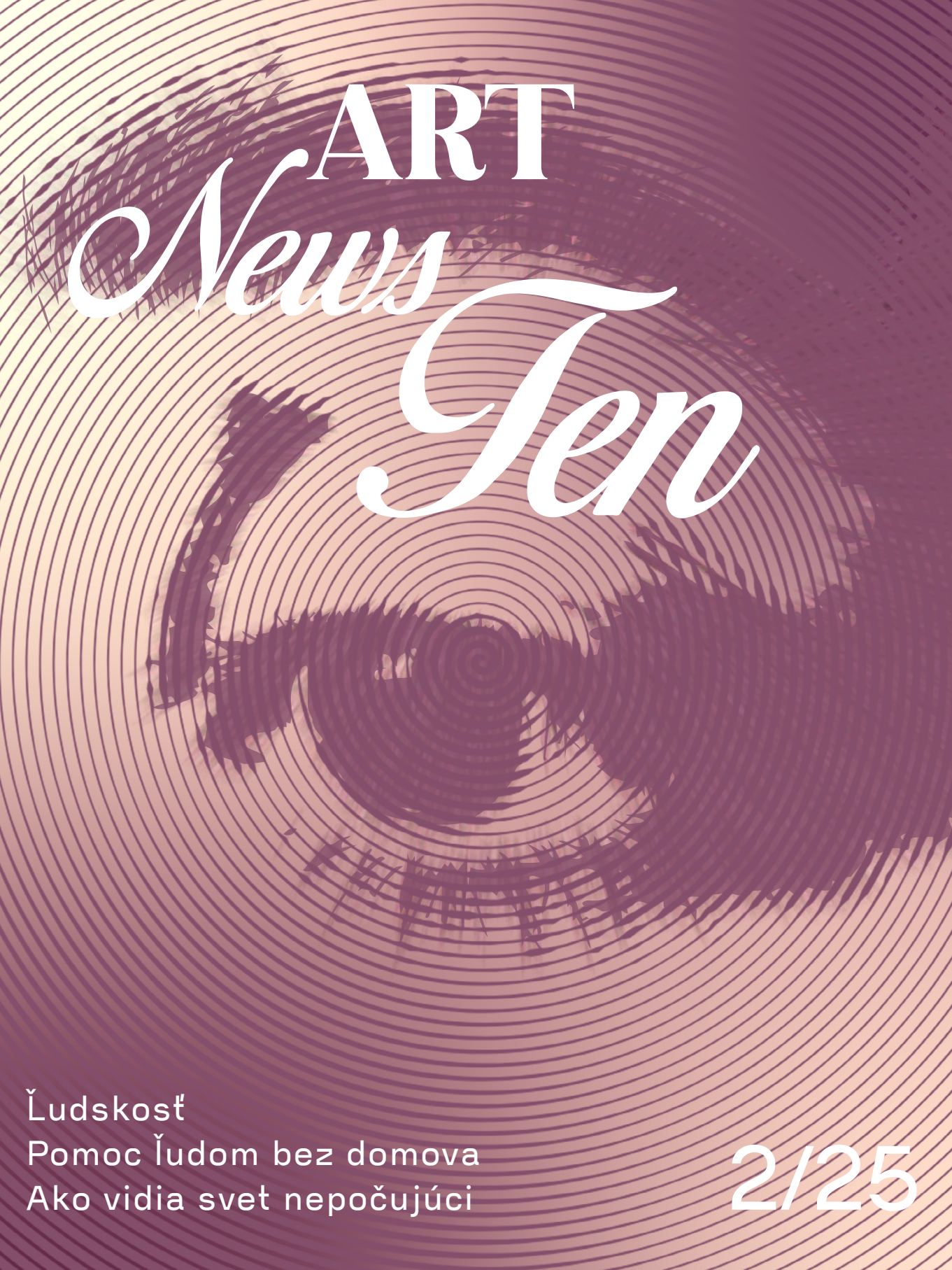

ART News Ten

Ľudskosť
Pomoc ľudom bez domova
Ako vidia svet nepočujúci

2/25

OBSAH

Editoriál 3
Svet bez zvuku 4
Tmavý záves 6
Duchovia komfortu 7
Čo chcete? 8
Okenu, alpu a tri rožky s teskou 10
Básnické okienko 11
Práce našich žiakov 12
Varíme low budget 16
To, čo si nepamätáme, sa nestalo 17
Poďme na to bezpečne 19
Adoptuje si ma niekto...prosím 20
(Ne)dokonalý dizajn 22
Na návšteve 24
Škola plná strašidiel 25
Kam nás odfúklo? 26
Čaro renesancie 28
Píš ako počuješ 30
Stihneš aj raňajky 31

Šéfredaktorka – Michaela Vaškovičová
Zástupca šéfredaktorky – Alex Lukáč
Grafická dizajnérka –Sára Setnická
Fotografi – Samuel Lukáčik
Ďalší členovia redakčnej rady – Laura Mária Mináriková, Samuel Lukáčik, Tatiana Pekaríková, Eliška Fundarková, Alžbeta Ďurošková, Eliška Byrtusová, Janka Gordíková, Lea Hašková, Lucia Blahakova, Tomáš Hurtoš, Kiara Hanuliaková, Karolína Kasajová, Eva Holešová, Rebeka Moťkovská, Mária Šáleková
Zodpovedný pedagóg – Mgr. Helena Kučerová
Jazyková korektúra – Mgr. Eva Štalmachová

EDITORIÁL

Zdravím všetkých poctivcov, ktorí nepreskočia ani editoriál. V tomto čísle by sme chceli poukázať na to, čo je zastreté závesmi. Témy, situácie či veci, o ktorých nikto nerozpráva. Ľudskosť sama o sebe je plná takýchto tém. My sme sa rozhodli hovoriť o nich nahlas... Od názorov až po praktické tipy, články, z ktorých si ozaj vyberieš.
Samozrejme sa pod lupou pozrieme aj na náš aktívny život v škole. Zážitky popísané očami našich spolužiakov tak živo, že budeš cítiť ako silno fúka v Dubline, načerpáš inšpiráciu v Prahe, nezabudni sa natrieť opaľovákom, keď pôjdeš cez Malagu, znova si pripomenieš deň v maskách či ucítiš vôňu Vianoc. Ja a celá redakcia si s vami prejdeme všetkými stránkami. A skromne dúfame, že si ich aj vy užijete, načerpáte novú silu, ale si aj odnesiete zvýraznené hodnoty a základy ľudskosti, na ktoré sme chceli ukázať prstom v tomto čísle. Pekné čítanie!

Michaela – vaša nová šéfredaktorka

SVET BEZ ZVUKU

Predstavte si svet, kde nepočujete ráno budík, na ulici nepočujete hluk dopravy a dokonca ani hlasy ľudí okolo vás. Ako sa komunikuje, keď neexistuje zvuk? Naša škola mala možnosť nazrieť do tohto tichého, ale fascinujúceho sveta spolu s členkami z ANEPS – Asociácie nepočujúcich Slovenska. Počas návštevy nám priblížili ako vyzerá život bez sluchu a ako funguje posunková reč. Zistili sme, že posunková reč nie je univerzálny jazyk – dokonca na Slovensku sa v závislosti od regiónu používajú odlišné posunky. Kým na západe sa určité posunky líšia od východného Slovenska, ešte zaujímavejšie je, že aj slangové a nárečové slová sú veľmi ťažko „odposunkovateľné". Takto sa ukázalo, že posunková reč je naozaj špecifická a rozmanitá, podobne ako naše nárečia.

Jednou z dôležitých informácií, ktoré sme sa dozvedeli, bolo, že posunkujúci tlmočník by mal nosiť tmavšie oblečenie, aby jeho ruky lepšie vynikli. Ruky a tvár sú hlavné body, na ktoré sa nepočujúci sústreďujú pri komunikácii, preto je dôležité, aby boli ruky jasne viditeľné, čím vzniká „komunikačný trojuholník" – tvár a ruky v ideálnej výške by nemali prekrývať ústa.

Posunková reč má vlastnú gramatiku a štruktúru, ktorá sa líši od bežnej slovenčiny. Pri skladaní viet nepočujúci často používajú iný slovosled – zvyčajne je to subjekt – predmet – sloveso, čo je naopak oproti bežnej slovenskej gramatike (subjekt - sloveso - predmet). Zatiaľ čo my povieme „včera som bol v obchode, ale bol zatvorený," nepočujúci človek zredukuje vetu na „včera ja obchod ísť zatvorený."

V posunkovej reči nie sú potrebné všetky slová, ako napríklad predložky alebo spojky. Dôležitý je kontext, ktorý určuje význam vety. Prídavné mená, príslovky a emócie sa vyjadrujú pomocou mimiky tváre a pohybov rúk, ktoré dodávajú vetám ďalší význam.

Časové určenia ako minulosť, prítomnosť a budúcnosť sa rovnako vyjadrujú pohybom rúk alebo mimikou. Tak isto aj otázky sú rozpoznateľné podľa výrazu tváre, kde otázky na áno/nie majú špecifickú mimiku.

Najzábavnejšou časťou stretnutia bola hra „telefón" v posunkovej reči. Skončilo to úplnou katastrofou – posunky sa úplne pomiešali a výsledok sa s pôvodným odkazom vôbec nezhodoval (až na slovo ryba, to sme sa zhodli). Aj keď sme sa poriadne nasmiali, uvedomili sme si, že dorozumievať sa iba rukami a výrazmi tváre vôbec nie je také jednoduché, ako by sa mohlo zdať.

Naše hostky nám tiež ukázali, aká dôležitá je mimika tváre pri posunkovaní, pretože posunky samy o sebe sú len jednou časťou komunikácie. Druhou je práve mimika – výraz tváre, ktorý dokáže meniť význam vety. Nezabudnuteľnou časťou je čítanie z pier, ktoré nepočujúci využívajú pri komunikácii, najmä v situáciách, keď je ťažké sa dohovoriť len posunkami.

Ako môžeme pomôcť my, počujúci:

1. **Zrozumiteľná komunikácia:**
Používajme písomné upozornenia alebo mobil: Keď sa zmení odchod vlaku, alebo iné informácie na stanici, napíšeme to na papier alebo cez mobil. Podobne vieme nepočujúcich naviesť cez informačné tabule.
2. **Viditeľné ruky pri posunkovaní:**
Zabezpečíme dostatočné svetlo: Pri posunkovaní sa uistíme, že máme dobré osvetlenie a ruky sú na úrovni očí. Vyhneme sa výrazným šperkom alebo oblečeniu, ktoré by mohli odvádzať pozornosť.
3. **Pomoc pri navigácii:**
Ukážeme smer pomocou gest: Pri zmenách na uliciach alebo v reštauráciách použijeme jednoduché gestá alebo ukážeme na vývesky a navigačné tabule.
4. **Kreatívne a trpezlivé prispôsobenie komunikácie:**
Berieme do úvahy mimiku: Keď používame posunky, nezabúdame na mimiku tváre, ktorá môže vyjadriť emócie alebo špecifické významy.
5. **Empatia a trpezlivosť:**
Pri konverzácii s nepočujúcimi buďme trpezliví. Je možné, že budeme musieť opakovať alebo komunikovať rôznymi spôsobmi.

Podujatie nám poskytlo priestor na pochopenie odlišností v komunikácii. Oboznámilo nás s každodenným životom nepočujúcich a podnietilo rozvoj empatie voči rôznorodosti v spoločnosti. Zistili sme, že naučiť sa aspoň základné posunky je užitočné nielen pre nepočujúcich, ale aj pre nás, počujúcich. Týmto spôsobom si vieme lepšie navzájom porozumieť v každodennom živote.

Janka Gordíková

TMAVÝ ZÁVES

Denne čelíme množstvu záťažových situácií. Je dôležité vedieť, ako ich priebežne spracovávať a ak je to možné, vedieť im aj predchádzať.
Tento proces sa nazýva psychohygiena. Slúži na prevenciu voči psychickým ochoreniam. Aplikovať ju môžeme denne úplne jednoducho. Ako? Poďme sa na to pozrieť:

Správne dodržiavanie hygieny

Hoci sa to môže javiť ako niečo samozrejmé, môže to byť veľmi náročné na vykonanie. Depresívne stavy často spôsobujú nevládnosť vedieť sa postarať o vlastnú hygienu. Pokiaľ sa udržujeme v čistote, aj naša myseľ je jasnejšia.

Upratený priestor

Každý má svoj spôsob usporiadania priestoru okolo seba. Či už máte radi úplný poriadok, alebo mierny neporiadok vo svojej izbe, vôbec na tom nezáleží. Vo svojom priestore by ste sa mali cítiť bezpečne a motivovane. Často nás môže deprimovať fakt, že hoci máte motiváciu začať niečo robiť, kvôli neporiadku v izbe sa nám nakoniec do toho vôbec nechce.

Pekný skutok pre seba samých

Je to akt dôkazu toho, že samých seba ľúbime. Každý deň spravme pre seba nejakú peknú maličkosť, napríklad: dopriať si svoju obľúbenú sladkosť, uvariť si dobrý čaj, spraviť si skincare, pozrieť si nejaký film a pod.

Čas s priateľmi

Či už je náš priateľ spolužiak, psík alebo starý rodič, vôbec na tom nezáleží. Mať niekoho, s kým radi trávime čas, kto nás podrží v zlých situáciách a dokáže nás rozveseliť, pozitívne vplýva na naše duševné zdravie.

Čas pre seba

Čas s kamarátmi prestriedaný s časom pre seba podporuje silu priateľstva ešte viac. Niekedy môžeme byť interakciou s ľuďmi vyčerpaní (tzv. ponorková choroba) a je dôležité nastaviť si hranice. Keď viete, čo je dobré pre vás, aj pre vášho kamaráta, tvoríte si tak harmonický vzťah.

Návšteva odbornej pomoci

Nie, nie je to hanba. Návšteva psychológa z nás nerobí blázna. Psychológ je človek, ktorý vás vždy vypočuje a nesúdi. Vytvára príjemnú atmosféru a zlepší vašu prevenciu voči psychickým chorobám, či hľadá riešenia ako prekonať už vzniknuté situácie.

Bezpečný priestor doma

Občas sa bojíme prehovoriť. Konfrontácia rodičov môže byť pre niekoho zložitá avšak nie vždy je tak desivá. Všetci sme len ľudia s určitým charakterom a komunikácia vie vyriešiť mnoho vecí. Ak sa doma cítime bezpečne a veríme svojim rodičom, sme na ceste k lepšej duševnej stránke.

Zdravé chutné jedlo

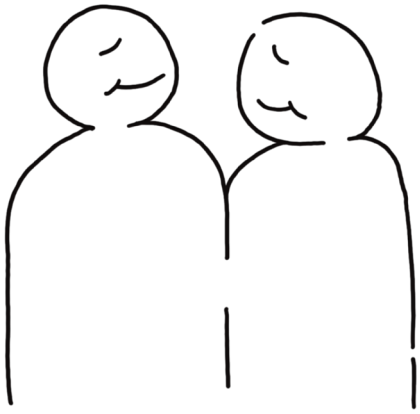
Všetci poznáme ten pocit, keď jedlo vyrieši pocit mrzutosti. Jedlo je energia, ktorú potrebujeme na kvalitný život. Nutrične vyvážené jedlo vo vhodných porciách nás spraví šťastnejšími a myseľ doslova nakopne. Zároveň jesť zdravo neznamená jesť málo a nudne. Jedlo je rozmanitá záležitosť, ktorá nemá hranice. Malo by však byť v primeraných porciách a hlavne chutné.

Laura Maria Mináriková

DUCHOVIA KOMFORTU

„Vítam vás milí čitatelia, dúfam, že si užívate články našich žiakov.“ Milé, no nie? To, keď vás niekto pozdraví, hlavne keď to nečakáte. Keď nečakáte, že by sa niekto na vás pousmial, nebodaj vám poprial pekný deň. No vždy, keď sa to stane, sa z toho tešíte, možno na to aj myslíte niekoľko minút, možno až dní. No tak toto sa nazýva dobré gesto. Niečo, čo sa nevidí až tak často.
No, a čo keď vám poviem, že je ich oveľa viac, než si práve všímame. Predstavme si, že by ľudia boli nemí, že by vám nedokázali povedať to, že vás ľúbia, alebo že by sa o vás zaujímali? Vedeli by ste nájsť nejaké „akty“, ktoré by ste považovali za prejav starostlivosti a záujmu? Verím, že každý z vás by našiel aspoň niečo. Možno to, že sa na vás niekto usmeje? Objíme alebo podrží za ruku? A čo tak to, že na vás počká, pokiaľ si zbalíte veci. A čo to, že čaká pokiaľ príde váš autobus aj keby v pohode mohol ísť už preč. Čo tak napríklad to, keď nemáte pero, tak vám ten človek úplne v pohode požičia to jeho. Povie vám, že máš rozmazanú časť make-upu, alebo že máš zle zakasané tričko, napraví golier či zle danú tašku.

Tieto gestá ste si možno povedali aj vy. Čo tak také, ktoré si doslova nevšimneme, ale napriek tomu to ten človek pre nás urobí bez ohľadu na to, či to uvidíme, alebo nie. Váš kamarát na vašom chrbte uvidí vlas a dá ho dole, nerieši, či o tom viete, jednoducho ho zoberie a dá nabok. Možno vám zozadu opraví vlasy, na ktoré si nevidíte, možno aj spredu, keď ste zarozprávané. Stane sa, že sa zohnete a človek dá nad vašu hlavu ruku, aby ste sa nebuchli o roh. Ľudia robia gestá pre nás stále, tak isto ako aj my pre nich. Koľkokrát ani my sami si neuvedomíme, že to, čo sme my spravili, mohlo niekoho zaskočiť a veľmi milo prekvapiť. Mohlo to byť niečo jednoduché ako objatie, ale mohlo to byť aj to, že ste počkali, keď si viazali šnúrku a neodišli ste ďalej. Každý deň spravíme toľko gest a toľko nám ich je aj vrátených. No najväčšiu časť z nich si ani neuvedomujeme, ale to nie je zlé, pretože práve skrz tieto neviditeľné gestá sa cítime okolo tých správnych ľudí komfortne.

Alex Lukáč

ČO CHCETE?

Iskričky

Nie je z tituliek, ani z prejavov na pódiu. Je z momentov, ktoré nikto nefotí, keď sa niekto zohne, aby zdvihol cudziu tašku, keď povie „ako sa máš?“ a naozaj počká na odpoveď. Vyšli sme do ulíc, aby sme hľadali a aby sme ju našli.

Čo pre vás znamená ľudskosť?

- Zodpovednosť, láskavosť, empatia, ochota pomôcť. Je to o tom, že človek dokáže vidieť aj potreby druhých ako len tie vlastné. Má otvorené srdce pre ostatných.

- Je to pocit. Niečo, čo sa úplne nedá opísať slovami - jednoducho mať dobré srdiečko.

- Empatia o schopnosti pozrieť sa druhému človeku do duše, snažiť sa ho pochopiť. Znamená to byť dobrý k svojim najbližším, no aj k ľuďom, ktorých sotva poznáme. Byť pokorný a skromný, uvedomiť si, že nie sme jediní na tomto svete a že každý z nás má svoj príbeh.

- Je to asi ako sa správame voči sebe, byť tolerantný a nápomocný. Je to niečo, čo sa ukazuje v každodenných maličkostiach.

- Súvisí s charakterom. Ak má človek pevný charakter, vie byť milý, priateľský a ochotný pomôcť svojim priateľom aj cudzím.

- Keď je niekto milý, priateľský a vie pomôcť svojim priateľom a blízkym.

- Byť ľudský znamená byť k sebe navzájom milí. Pochopiť jeden druhého a prijať ho takého, aký je – bez ohľadu na to ako vyzerá alebo ako sa správa.

- Podľa mňa vychádza z charakteru človeka. Žiaľ, mám pocit, že dnes sa pomaly vytráca a doslova aj vymiera . Táto doba má na ľudí zlý vplyv – veľa sa ponáhľame, zabúdame byť k sebe láskaví. A práve to, čo ľuďom často chýba, je dobro v srdci.

Ste podľa vás ľudský/á?

- Myslím si, že áno. Nakoľko zastávam vedúcu pozíciu, ľudskosť vnímam ako kľúčový prvok v komunikácii medzi ľuďmi. Pre mňa je veľmi dôležité komunikovať férovo, otvorene a s rešpektom. Keď človek vedie tím, nejde len o dosahovanie cieľov, ale aj o spôsob, akým ich dosahuje. Nemusíme si presadzovať svoje názory silou alebo sa opierať o moc či nadradenosť. Práve naopak – ľudský prístup často prináša lepšie výsledky, pretože vytvára dôveru a vzájomné porozumenie.

- Hádam hej. (úsmev) Snažím sa byť k ľuďom otvorená, správať sa s rešpektom a pochopením. Nikto nie je dokonalý, ale myslím si, že dôležité je mať snahu.

Ako sa ľudskosť prejavuje v bežnom živote?

- V bežnom živote sa prejavuje napríklad tým, že počúvate svojich zamestnancov, dávate im priestor byť vypočutí a beriete ich ako ľudí – nie ako stroje, ktoré musia len plniť úlohy. Každý z nás má aj svoj súkromný život, rodinu a starosti, ktoré si nosí so sebou. Preto je pre mňa základom ľudská komunikácia – vedieť pochopiť druhého, aj keď má zlý deň a hľadať spoločnú reč bez kriku či nátlaku.

- Možno sa to zdá ako maličkosť, ale aj to, že teraz odpovedám na vaše otázky, vnímam ako prejav ľudskosti.

- Som priateľský, nápomocný a otvorený. Ak niekto prežíva ťažké chvíle, snažím sa mu dať zo seba čo najviac – podporu, pochopenie, povzbudenie. Neposudzujem ľudí podľa prvého dojmu, pretože každý z nás bojuje s niečím, čo nie je na prvý pohľad vidieť. A keď niekomu pomôžem, nerobím to preto, aby sa mi to vrátilo – robím to preto, že to tak cítim.

- Prejavuje sa aj v tých najmenších gestách – keď niekoho pozdravíte, usmejete sa, uvoľníte miesto v autobuse staršiemu človeku, alebo sa opýtate bezdomovca, či nepotrebuje niečo jesť či napiť sa. Sú to drobnosti, ktoré pre niekoho môžu znamenať veľmi veľa.

- V tých chvíľach, keď sú ľudia voči sebe tolerantní, v školách a na sociálnych sieťach. Keď si viac pomáhame, viac držíme spolu. Je dôležité, aby sme sa k týmto hodnotám znovu vrátili.

- Jednoducho sa snažím pomáhať – kde sa dá a ako sa dá. Aj malý skutok môže niekomu zmeniť deň, a práve v tom vidím skutočnú podstatu.

- Prejavuje sa v dobrých skutkoch. V tých malých, ktoré možno nikto nevidí, ale ktoré majú veľký význam.

Michaela Vaškovičová a Tatiana Pekáriková

OKENU, ALPU A TRI ROŽKY S TRESKOU

Ako pomôcť ľuďom na ulici?

Ulica si nesie rôzne príbehy a zanechá stopy. Každý má nejaký ventil a niektorí si ho našli v návykových látkach. Ako prvé je dôležité si uvedomiť, že závislosť je choroba a nie zlé rozhodnutie, či nejaká záujmová činnosť.
Myslíte si, že je na to hrdý? Že po tomto vždy túžil? Hotový sen? Nedokážeš ho vyliečiť, nenesieš zodpovednosť ani nedokážeš zachrániť každého. Ale ak chceš pomôcť takýmto ľuďom na ulici, ale nechceš podporovať závislosť, čítaj ďalej.
Takže, ako je to teda s tými peniazmi? Prečo by to mohlo byť v niektorých prípadoch zlý krok?

- Hotovosť môže byť použitá nevhodne alebo krátkodobo
- Neučí riešiť dlhodobé problémy (bývanie, práca, dlhy)
- Môže podporiť závislosti (nie vždy, ale riziko existuje)

Ak si sa rozhodol predsa len pomôcť inak ako hotovosťou...určite sa spýtaj, čo konkrétne tento človek potrebuje. Ale sú veci, ktoré sa zídu každému na ako taký dôstojný život. Sú to veci, ktoré my považujeme za samozrejmosť...Tu je pár tipov, na ktoré si môžeš spomenúť pri nákupe pre ľudí bez domova.

Hygiena

- Zubná kefka a pasta
- Vlhčené obrúsky
- Dezinfekcia
- Základná lekárnička
- Menštruačné potreby
- Vreckovky

Oblečenie a pod.

- Rukavice
- Spodné prádlo
- Spacák
- Karimatka
- Deka

Potraviny

- Trvanlivé potraviny
- Teplé jedlo
- Čistá voda

Áno jedlo, oblečenia...bez toho človek neprežije. Ale sme živé bytosti, bez rozdielu. A každému padne dobre rozhovor, podpora...pocit, že si videný a niekto sa o teba zaujíma. Nezabúdaj, že niekomu taký úsmev či rozhovor môže spraviť deň.

Michaela Vaškovičová

ČLOVEK V ČLOVEKU

Preplnené davy,
kričím na zemi.
Cítim sa byť osamelý a nahý,
ostal som nemý.

Oslepujú ma svetlá,
necítim si mimiku tváre.
Myseľ narieka,
som sám v dave.

Hľadám kúsok niečoho,
vytráca sa mi to z očí.
Aspoň pomoc od niekoho,
už sa mi hlava len točí.

Preplnené davy,
súcit nech sa vráti.
Kopeme si navzájom do hlavy
a človek v človeku sa tratí.

Magdaléna Opálková

LIEK

Každý týždeň si balím do kufra jeden život.
Niekedy sa cítim až moc živo,
neskôr mi je aj za domovom clivo.
Potom mám chuť na radosť, lásku
a nás pripíjať sektom, no stačilo by pivo.

Snáď sa niekedy aj na tú Žilinu usmejem mierne, milo.
Časom aj zabúdam ako sa mi doma žilo.
Vnímam svet pozornejším okom,
čas však plynie o čosi rýchlejšie, rok plynie rokom.

Nerada kráčam,
beriem tie schody radšej skokom.
Avšak tomu podstatnému,
dávam dôraz, JA nejdem bokom.
Nebojím sa žiť.

Chodím po svete s láskou,
nemienim sa biť.
Chcem byť.
Jestvovať.

Záhradku vedomostí naďalej pestovať.
V budúcnosti by som chcela možno aj cestovať.
Zatiaľ ma to však v Žiline drží,
cítim sa tu voľne,
viem, že mi doma nikto nič nedlží.

Rada sa aj zdržím.
Na pár rokov.
Zderiem tie nové topánky,
hádam splním aj nejaký počet krokov.

Hádam vyhrám zopár závodov,
prebrodím množstvo riek.
Dúfam že raz budem za vodou,
a, že život bude pre mňa liek.

Mia Novická

PRÁCE NAŠICH ŽIAKOV

Grafický dizajn

Salajova Ria Magdalena

KNIHA, KTORÚ NOSÍM V HLAVE

Maturitná práca s názvom „Kniha, ktorú nosím v hlave“ je vizuálno-edukačný projekt skúmajúci tému počítačového malvéru, škodlivého softvéru, ktorý sa stal bežnou, no neviditeľnou súčasťou digitálneho sveta. Cieľom bolo spracovať túto tému zrozumiteľne, pútavo, a tak, aby oslovila aj laikov. Boli vyvinuté dve verzie publikácie: jedna farebná a jedna čiernobiela, pričom každá predstavuje inú úroveň poznania. Farebná verzia informuje a orientuje sa na klasifikáciu malvérov podľa správania. Čiernobiely variant vizuálne znázorňuje „neviditeľnosť“ hrozieb, ktoré nás často zasiahnu bez varovania. Projekt je obohatený o doplnkové materiály vrátane hracích kariet, miniplagátov a krátkych animácií. Vlastnoručne navrhnutý font v tvare do seba zapadajúcich dielikov puzzle posilňuje zložitosť témy a spoznávania. Okrem toho vizualizácie založené na automate Langton's Ant pretvárajú rôzne typy malvéru do odlišných pohybových vzorcov, čím ďalej obohacujú interpretačný zážitok. Projekt spája technológiu, dizajn a edukáciu, čím vytvára inovatívnu pomôcku pre vzdelávanie v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Jej cieľom je nielen informovať, ale aj zaujať a podnietiť záujem o tému skrytých hrozieb digitálneho sveta.

PROCES

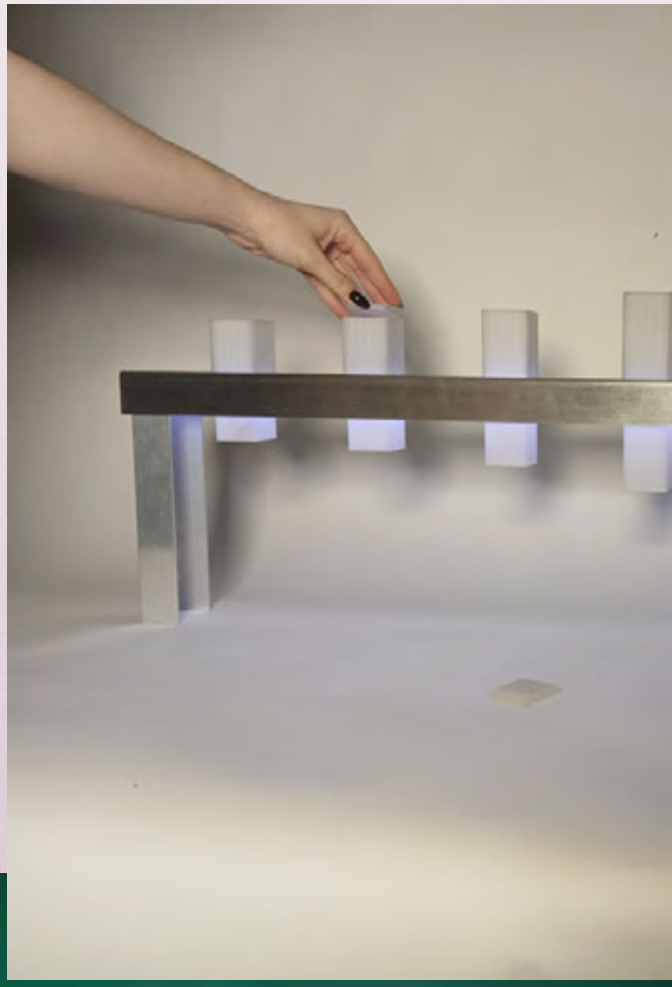
Táto maturitná práca sa zaoberá procesom organizácie undergroundovej audiovizuálnej akcie TXSX, ktorá spája e perimentálnu hardcore hudbu s analógovými vizuálmi. Preskúmala som proces z pohľadu samotného eventu, čo zahŕňa jeho plánovania, realizáciu, tvorbu merchu až po finálny výstup, a z pohľadu digitálnych zásahov do záznamu v podobe glitchovania obrazu a rušením jeho signálov. Jedným z výsledných produktov práce je videozáznam akcie, ktorý je narušený zábermi analógových vizuálov. Poukazujem ním na deštrukciu a transformáciu vizuálnej informácie. Ako druhé je vytvorenie vlastného fontu, ktorý korešponduje s estetikou akcie. Práca reflektuje proces tvorby, kde sa fragmenty (či už v organizácii alebo v obraze) postupne skladajú do celku, podobne ako pixely vytvárajú digitálny obraz. Atmosféra videa je temná a surová, čo je v súlade s estetikou experimentálnej hudby a vizuálnych glitchov. Analýza procesu organizácie a tvorby glitch artu zároveň otvára otázky o hraniciach kontroly v umeleckom diele a o úlohe náhody v digitálnom svete. Práca tak prepája fyzický aj digitálny aspekt tvorby a skúma ich vzájomnú súvislosť.

Propagačné výtvarníctvo

Pudikova Tamara

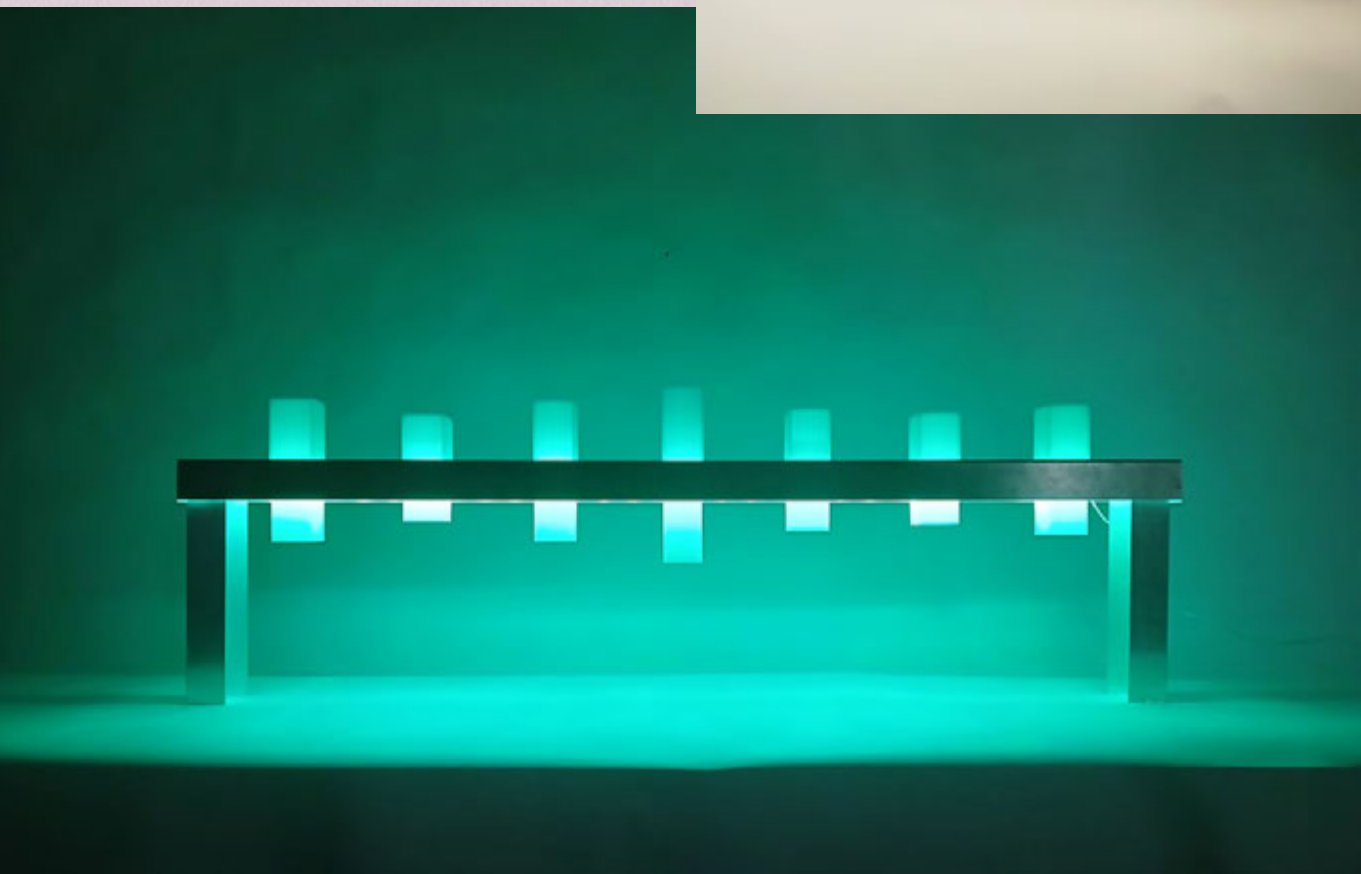
Grafický priestorový dizajn

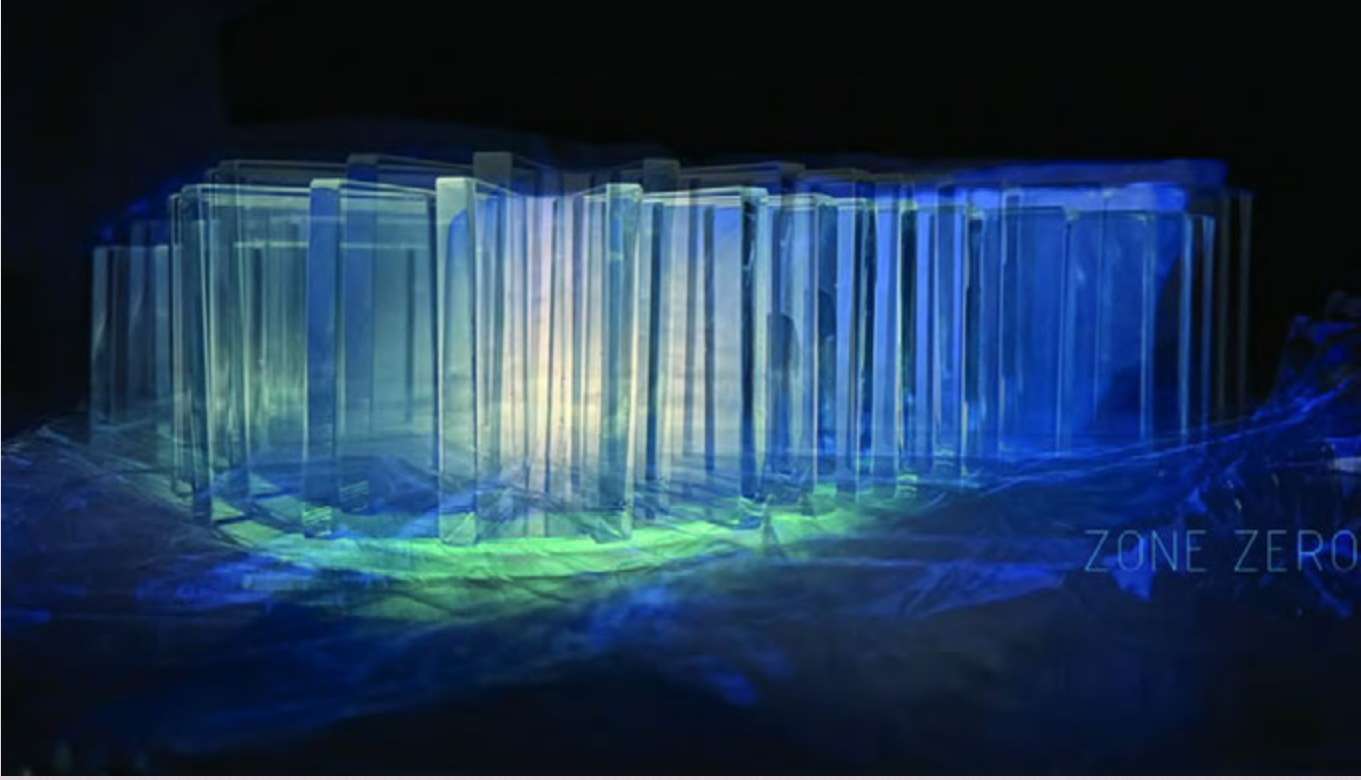

PIATA DIMENZIA

Maturitná práca s názvom Piata dimenzia predstavuje osobnú dizajnérsku výpoveď autorky, ktorá prepája spomienky, emócie a duchovný rozmer s fyzickým objektom – svietidlom s úložnými boxami. Piata dimenzia je metaforou vnútorného sveta, kde sa stretáva minulosť s prítomnosťou a fantázia s realitou. Cez proces návrh a realizácie sa autorka snažila preniesť svoj vnútorný svet do dizajnu, pričom využila rôzne materiály a technológie, vrátane 3D tlače a LED osvetlenia. Projekt je ukážkou spojenia umeleckého vnímania, technických zručností a osobnej introspekcie. Výsledkom je nielen dizajnérsky objekt, ale aj hmatateľné vyjadrenie identity a hodnotového systému autorky.

Hadrabova Adela

Interierový dizajn

V.I.P. ZÓNA V ...

Tento projekt sa zaoberá architektonickým vyjadrením VIP zóny. Priestor, ktorý je tradične vyhradený pre osoby s vyšším spoločenským statusom. Spája sa s exkluzivitou, súkromím a výsadami. Pojem *Very Important Person* (VIP) slúžil ako východisko na skúmanie toho, čo robí priestor výnimočným a ako možno tieto kvality zviditeľniť prostredníctvom dizajnu. Projekt je ovplyvnený technológiou aj módou. Inšpiráciou sa stali videohry ako *Scanner Sombre* a *LiDAR.EXE*, ktoré využívajú technológiu LiDAR na odhaľovanie skrytých priestorov. Tieto digitálne podnety viedli k myšlienke využitia reaktívnych materiálov a modulárnych prvkov, ktoré sa menia v závislosti od prítomnosti človeka. Dôležitým vplyvom bola aj tvorba módneho návrhára Craiga Greena, známeho svojím sochárskym prístupom k odevu najmä v práci s vrstvením, pohybom a štruktúrou.

Výsledný návrh zahŕňa systém skladacích panelov, ktoré sa podľa interakcie striedavo zahaľujú a odhaľujú. Fragment konceptu bol zrealizovaný pomocou sklenených panelov s farebnými hranami, ktoré vytvárajú vizuálne skreslenie. Doplňujúce štruktúry boli vytvorené z polystyrénu a textilu. Projekt prepája zmyslové vnímanie, interaktivitu a súčasnú estetiku s cieľom nanovo definovať exkluzivitu v architektonickom priestre.

Brandisová Adela

VARÍME LOW BUDGET

Lactose-free, easy-made recepty do 5 minút s Leou Haškovou

Ahojte, priatelia! Tiež poznáte ten pocit, keď prídete po celom dni zo školy, bez obeda, pretože ten ste nestihli? V automate už neostala žiadna bageta? Alebo nemáte hotovosť, takže večierka tiež nie je možnosť? Áno, všetci veľmi dobre vieme, o čo ide. Takže ako s tým môžeme zakrútiť predtým, než nám zakrúti krkom? Predstavujem vám skvelý low budget obed, ktorý si do 5 minút pripravíte na intráku či doma niekoľkokrát bez toho, aby vám z účtu zmizla celá výplata, či vreckové. Z vlastnej skúsenosti chodím nakupovať do Lidla, keďže tam nájdem ich slávne 2-minútové špagety, ktoré jednoznačne odporúčam. No ak ste chic a chcete klasické cestoviny, celý obed bude trvať dlhšie a bude tiež drahší. Zvážte to. :)

Poďme teda na ingrediencie:

- 2-minútové špagety 0,89€
- fazuľa v paradajkovom náleve 0,79€
- soľničku zoberiete aj z jedálne na gympli :)
- tuniak 1,35€ - 2€

Prípadne, ak máte chuť si mierne vyhodiť z kopýtka, možnosť osviežiť svoje chuťové bunky je aj šumienka, ktorú síce budete v obchode hľadať celú večnosť a aj tak sa vám neskôr bude lepiť na zuby, ale niekedy sladká bodka po jedle náramne poteší.

- šumienka + 0,29€

Spolu : 3,03€ - 3,97€

Tip autora:

Tiež dobrá vec je zbierať zálohované fľašky a plechovky v škole. To by ste sa čudovali, koľko sa ich tam povaľuje len tak. Budete síce za bezďáka v triede, ale každý si potrebuje nejak zarobiť...

Postup vám už je asi jasný. Pokiaľ sa vám krátia deadliny na práce a skutočne nemáte dostatok času, vodu si dáte zovrieť do kanvice (ak to vaše ubytovanie poskytuje), čím ušetríte minimálne 3 minúty. Zovretú vodu následne vlejte do kastrólika (z vlastnej skúsenosti liať pomalšie, inak hrozí popálenie 4. stupňa). Do vriacej vody vložte primerane špagiet, aby ste nemuseli odkladať zvyšky do chladničky alebo kŕmiť celé poschodie. Osvedčila sa mi varianta schválne dať do hrnca menej vody, aby ma nelákalo robiť porcie ako pre dvanástich apoštolov. Ďalšie kroky sú už evidentné - uvarené špagety po dvoch minútach môžete scediť a hodiť do misky (alebo nechať v hrnci, záleží na tom koľko riadov sa vám bude chcieť umývať). Paradajkový nálev z fazúľ vám dokonale vyváži suchosť cestovín a fazule pridajú chýbajúce živiny, ktoré aj tak pravdepodobne pri spracovaní vyprchali, ale podstatné je to vedomé placebo. Ešte pridáme tuniaka, množstvo záleží podľa toho, koľko mikroplastov chcete skonzumovať. Tie vám to totižto naozaj výnimočne dochutia. Ďalej rozmiešame, prípadne dosolíme, ak treba (čo skutočne bude treba) a môže sa servírovať. Taaak, pokiaľ ste nič nepokazili, máte teraz pred sebou michelinské jedlo, ktoré vás zasýti na niekoľko hodín až dní. Alebo si namiesto jedla môžete kúpiť cigy. Efekt a cena je rovnaká.

Dobrú chuť!

Lea Hašková

V ušiach mi hrá playlist vytvorený špeciálne pre našu stužkovú. Na počítači pozerám fotky a zrazu som späť v sále a pociťujem miernu nervozitu. V hlave sa mi prehrávajú rôzne momenty: učiteľský tanec, odovzdávanie tohto časopisu v tombole, alebo prípitok, pri ktorom som zabudla povedať „na zdravie!"...
Keď si spomeniem na stužkovú, nebol to len jeden výnimočný večer. Predchádzali mu dlhé dni vybavovačiek a hodiny spoločného plánovania a riešenia všetkých tých maličkostí, ktoré sa napokon spojili do jedného celku.

Od prvého ročníka sme mali stužkovú niekde vzadu v hlave. Boli sme však mladí (mladší), a tak sme si nerobili ťažkú hlavu z toho, že raz, niekedy v budúcnosti, budeme stáť pred našimi rodičmi, ktorí nám boli oporou a zároveň pred našimi učiteľmi, ktorí sa stali našou druhou rodinou. V neposlednom rade sme si uvedomili, že sme už naozaj dospelí, a že veľké finále nášho štúdia sa blíži.

Nachvíľu odložím seriózność aj sentiment...BOLA TO JAZDA. Síce mierne chaotická, zopár vecí nám nevyšlo úplne podľa predstáv, ale verím, že každý by bez váhania povedal, že sme si to užili naplno. Výber top momentov:

1. Učiteľský tanec – gratulujem všetkým, čo zažili sladkobôľny tanec so svojím školským mentorom. V sále sa našli páry, ktoré sa počas tanca rozhádali kvôli Tatranskému čaju, alebo také, ktoré nevedeli tancovať, prípadne viedli konverzáciu o kysuckých vajciach...
2. Kartónová verzia učiteľa – zmenšená, papierová verzia jedinečného pána učiteľa zožala väčší úspech ako jeho vyššia a skutočná verzia.
3. Odovzdávanie darčekov triednym – torta za najlepšiu dochádzku (nikdy! sme nemali najlepšiu dochádzku), starostlivo vybraný šál a spoločne ilustrovaná kniha plná jej milovaných mačiek dojali našu triednu dvakrát za večer. Triedna učiteľka druhej triedy si vyslúžila kufor a dovolenku, aby mala od nás aspoň chvíľu pokoj a stihla zrelaxovať pred maturitami.
4. Nečakané stretnutia a situácie na fajčiarskom balkóne – pozná to asi každý, to, čo sa stane na balkóne, zostáva na balkóne a v zvukovom záznamníku.
5. Tombola – DJ to počas tomboly konečne roztočil. S dobrou hudbou sme s radosťou odovzdávali vrecia zemiakov, nepoužiteľné filamenty, ale aj domácu čučoriedkovicu a samozrejme, školský časopis.

Zdá sa nám to až nereálne – že sme už maturanti a že je to už takmer za nami. Ubehlo to prirýchlo – stužková samotná, aj celé naše štúdium. Bola to oslava a rozlúčka zároveň – s istotou, že niečo končí a niečo nové začína a s tichou zvedavosťou, čo nás v budúcnosti čaká a neminie.

Janka Gordíková

TO, ČO SI NEPAMÄTÁME, SA NESTALO (PODSTATNÉ SI PAMÄTÁME)

POĎME NA TO BEZPEČNE

Určite ma niekto z vás už stretol na vašej hodine, kde som vám rozprával buď o téme “no hate” alebo “bezpečne online”. Pre tých, s ktorými som nemal šancu mať workshop, som sa rozhodol napísať o mojej činnosti.
Začiatkom septembra som mal možnosť ísť na školenie. Toto školenie bolo usporiadané pod organizáciou Sytev, ktorej zámerom je pracovať s deťmi a mladistvými v rámci ich vzdelávania a rozvoja. Školenie sa odohralo v Oščadnici, kde som v priebehu piatich dní získal skúsenosti k workshopom a práci s ľuďmi. Všetko to začalo základným zoznamovaním, kde sme sa naučili odviazať, odreagovať sa a nemyslieť na to, čo robíme alebo kto nás vidí to robiť. Išlo o to, aby sme vedeli, že sme v bezpečnom priestore, v takej „safe“ zóne. Nezačali sme však tým, že sme sa hneď pustili do stavania workshopu alebo nášho vlastného školenia. Začalo to tým, s čím chodím robiť workshopy po škole. So základmi.
Tieto základy boli spojené aj s „no hate” aj s „bezpečne online”. Vďaka veľkému množstvu rôznych aktivít sme sa učili prepájať naše vedomosti s novými. Takou neformálnou, možno až hravou formou, kde sme sa veľakrát my sami dostávali do postáv a osobností, vďaka ktorým sme vedeli lepšie pochopiť a uchopiť podstatu danej témy. Vedieť sa vžiť do problémov, ktoré nás môžu stretnúť a zároveň ich následne vedieť predniesť pred našich rovesníkov, žiakov starších ale aj mladších. Pomedzi toto vzdelávanie sme však mali aj oddych, počas ktorého sme sa mohli viacej spoznať v rámci skupiny, ktorá sme tam bola. Všetci sme boli rozdielni, no napriek tomu tak rovnakí. Všetci sme mali podobné názory na podobné témy. Bolo motivujúce vidieť mladých ľudí ako sa zapájajú do aktivít na posilnenie mentality a akceptácie v spoločnosti.
Na konci týždňa sme sa dostali k tomu, ako spraviť vlastný workshop. Vyskúšali sme si, aké to je v priestore, kde vieme, že sme v úplnom bezpečí. Po odprezentovaní sme dostali aj postrehy a pozitívnu väzbu. No a nakoniec?
Nakoniec pracujem pod touto organizáciou a ponúkam mladým ľuďom tému, ktorá sa ich týka. Prednesená ich rovesníkom, ktorý chce rozniesť povedomie o dôležitosti dodržiavania ľudských práv ako cez internet, tak aj v off-line svete.

Alex Lukáč

ADOPTUJE SI MA NIEKTO...PROSÍM?

Ako sme si zvykli na novú školu? Dobrá otázka. To, či sme pripravení stráviť ďalšie štyri roky na tejto škole sa ukáže až časom, no zatiaľ, čo my sme sedeli už prvý týždeň v laviciach, učitelia pripravovali niečo, čo nám k tomu môže napomôcť-Adaptačný kurz.

Tento rok, ako každý iný, sme sa myprváci spolu s pánom riaditeľom, učiteľmi a školskou psychologičkou vydali na výpravu do Terchovej-Šípková. Cieľom týchto dvoch pekných dní strávených v prírode bolo vzájomné zblíženie sa a budovanie vzťahov medzi obidvoma triedami.

Mali sme možnosť zúčastniť sa hier, využívať kreativitu vonku na čerstvom vzduchu, ale aj, čo sa nám už menej páčilo, zabehať si na rannej rozcvičke. Keď som sa ešte pred začiatkom kurzu v škole pýtala spolužiakov na ich očakávania z výletu, častou a zároveň dosť prekvapujúcou odpoveďou bolo, ako sa boja kolektívu z druhej triedy. Teda už od začiatku sa zdalo, že jednou z hlavných úloh bude ,,prekračovanie komfortnej zóny,,. Či išlo o pracovanie v skupinách, losovanie si spolubývajúcich zo všetkých šesťdesiatich žiakov alebo spoločné výlety, vždy sme sa museli trošku prekonať, aby sme nakoniec zistili, že nič z toho nebolo také zlé, ako sa na začiatku zdalo.

Trochu sme sa popýtali, aby sme zistili, čo si samotní žiaci o tomto výlete myslia:

Zblížila si sa s niekým počas adaptačného kurzu?
Áno, aj so žiakmi z vedľajšej triedy.

-Mária Šušoliaková

Myslíš si, že adaptačný kurz niečomu pomohol?
Určite sa viac spoznať a nadviazať nové priateľstvá a taktiež spoznať niektorých učiteľov.

-Lucka Blaháková

Čo bol pre teba highlight celého výletu(-čo sa ti najviac páčilo)?
Highlight toho výletu pre mňa bol, keď sme opekali a mali sme voľný večer, to sa mi páčilo a bolo to fajn.

-Lukáš Dobeš

Ak by ste mohli, išli by ste znova?
Pravdaže išiel by som znovu.

Určite áno, vždy sa dá spoznávať viac a viac na takýchto pobytoch.

-Lukáš Dobeš a Lucka Blaháková

(NE)DOKONALÝ DIZAJN

Cesta vlakom bola obyčajná. Ten rytmus kolies, ticho medzi stanicami. Až kým sa dvere neotvorili na pražskom nástupišti. Ten moment, keď vystúpiš a zacítiš, že si v meste, ktoré tvorí. Praha má v sebe zvláštnu energiu, vrstvy histórie, ktoré sa neprekrývajú, ale spolu žijú. Domy s popraskanou omietkou, detaily na fasádach, z ktorých cítiš, že niekto kedysi chcel urobiť niečo pekné, niečo trvalé. No my sme tu prišli hľadať niečo novodobé. Vízie, ktoré pre nás pripravili noví i starší dizajnéri. Čakal nás Designblok.

Päť dní mimo školy, ale paradoxne najlepšia školská výučba. Naša prvá zastávka: Křižíkove pavilóny na Výstavisku. Chlad v prstoch, no obrovské haly a vonkajšie plochy, kde sa prelínali experimenty, svetlo, objekty, materiály. Niektoré inštalácie vyzerali ako z budúcnosti, iné presne ako zobraté z ateliérov. Lasvit, Ton i Moser – veľké mená, ale aj malé značky, ktoré pôsobili surovejšie a úprimnejšie. Tu som si uvedomila, že dobrý dizajn nie je o logu. Je o myšlienke, o rukách, ktoré sa neboja skúšať.

V Umeleckoprůmyslovom múzeu bolo prelínanie produktov, šperkov a odevou. Cítila som z nich dlhú trpezlivosť a hlbokú myšlienku, čo do toho novodobí dizajnéri dali.

Boli sme medzi nimi, smiali sa, fotili, pýtali sa. Súťaž o najviac fotiek s dizajnérmi sa vymyslela pre lepšie spoznanie, no v skutočnosti nešlo o fotku. Bola to zámienka na rozhovor s umelcom a o veciach, ktoré nenájdete v knihách, ale o tých tichých momentoch medzi nápadom a hotovým dielom.

Večer nám móda odpálila dekel. Fashion Show bakalárskych prác. V budove UMPRUM sa prechádzali modely, ktoré mali v sebe odvahu aj myšlienku. Boli to práce z nevyužitých látok, z odpadu, ktorý sa nedal už použiť. Nebolo to len o odevoch, bol to postoj. Hlboký, ťažko opísateľný pocit, ktorý si len sami musíte zažiť na budúci školský rok :)).

Druhý deň bol epifániou v Kráľovskej záhrade. Letohrádok kráľovnej Anny a výstava High Craft. Vidieť, ako sa drevo, sklo, kov a textil používajú s rešpektom. Nešlo o efektné spojenie, bola to čistá úcta k materiálu transformovaná moderným pohľadom. Len remeslo, myšlienka a cit. Fascinovalo ma, ako niektorí tvorcovia dokázali prepojiť tradičné remeslo s radikálnou udržateľnosťou.
A potom DOX a David Lynch. Jeho citát o škrabancoch a modrinách ako o kvetoch mi zmenil pohľad na umenie. „I hate slick and pretty things...“. Pochopila som, že krása nebola len vo finále. Bola v procese, v procese chýb, v ľudskosti.
Naše posledné veľké zastavenie bolo v Novej Spirále, kde sa na otáčavom javisku odohralo finále Diploma Selection. Silné práce, čistá energia. Každý návrh iný, ale všetky autentické, bolo vidieť ich vlastný štýl a rukopis. Tá jedinečnosť a rozdiel medzi prácami ma naozaj nadchla, hudba a točivé javisko, môžem s istotou povedať, že to spravilo svoje a vytvorilo elektrizujúcu atmosféru.
Designblok nebol len festival. Bol to priestor, kde sme pochopili, že dizajn nie je len o dokonalom renderi alebo peknom tvare. Je to o tom, ako premýšľaš, ako cítiš a aký odkaz chceš zanechať.

Kiara Hanuliaková

NA NÁVŠTEVE

Určite ste si to všimli, ale ak nie, konal sa u nás Erasmus. Skupinka dievčat z Ostravy spolu so svojím učiteľom u nás strávila dva týždne. Vyskúšali si rôzne aktivity, od digitálnej kresby a práce s Procreatom až po našu „slávnu“ kyanotypiu, ktorú im predviedli fotografi z druhej B.

Všetko sa odohrávalo v učebni 103. Najskôr im pán učiteľ Klačko dal rýchly prehľad toho, čo ich čaká a vysvetlil im, ako si pripraviť negatívy na tlač, zatiaľ čo sme si my pripravili všetko potrebné na prácu s negatívmi.

Dievčatá sa najskôr báli práce s chemikáliami, no neskôr pochopili, že je to bezpečné. Samé si narezali papier a natreli ho zmesou zcitlivovačov A a B. Skúšali rôzne vzory, hviezdy, srdiečka a iné. Pomohli sme im s nasvecovaním negatívov na papier a po vybratí spod UV svetla si fotografie očistili vo vode.

Ich učiteľ sa tiež zapojil, hoci si fotografiu netlačil. Namiesto toho nakreslil fixkou na negatív skicu a postupoval rovnako ako dievčatá. Výsledok bol veľmi zaujímavý.

Keďže sa im kyanotypia zapáčila, pokračovali aj ďalší deň, ale tentoraz im pomáhali už iba dvaja chalani a to hlavne pri tlači.

Deň pred odchodom si pripravili pre nás prezentáciu, v ktorej ukázali všetko, čo sa počas pobytu naučili a vyskúšali. Na prezentáciu sme boli pozvaní aj my (fotografi) a učitelia, ktorí im pomáhali a mali ich na starosti pri aktivitách. Samozrejme, nechýbali ani pán riaditeľ a pán zástupca.

Pri rozhovore počas robenia kyanotypie sme im odporučili ochutnať dobroty zo Straffu. Vo štvrtok nám, okrem balíčkov pre učiteľov ako poďakovanie, kúpili aj rôzne dobroty.

Dievčatá si u nás pobyt veľmi užili. Keď sme sa s nimi rozprávali, samé povedali, že by u nás na škole zostali, keby mohli.

Alžbeta Ďurošková

Tak ako každý rok, tak aj tento sa na našej škole uskutočnil halloween. Ten vám asi nemusím vôbec predstavovať. Masky, výzdoba, strašidlá a mnoho ďalšieho. Je to deň, ktorý vie dostatočne oživiť obyčajné školské vyučovanie. Už od rána bolo jasné, že tento deň nebude obyčajný. Škola sa zaplnila strašidelnými dekoráciami aj rozmanitými maskami, ktoré hneď upútali pozornosť. Poviem vám, že kreativita niektorých študentov je nepredvídateľná. Kostýmy ako Šmolkovia s Gargamelom, Chipmunkovia, Ratatouille, alebo dokonca aj sám Ježiš naozaj prekvapili.

Chodbami sa taktiež ozýval smiech a živý ruch, keď si žiaci navzájom prezerali masky a hodnotili kreativitu svojich spolužiakov.

Tohtoročný halloween sa teda opäť vydaril. Atmosféra bola skvelá, výzdoba originálna a masky nápadité. Vďaka žiakom, ktorí si dali záležať na svojich kostýmoch, sa škola premenila na miesto plné fantázie a humoru. Už teraz sa môžeme tešiť na to, aké prekvapenia prinesie halloween o rok.

Samuel Lukáčik

ŠKOLA PLNÁ STRAŠIDIEL

KAM NÁS ODFÚKLO

10 žiakov tretieho a štvrtého ročníka boli vybraní na odbornú stáž do Dublinu cez program Erazmus+. Ja som bola jednou z nich a chcela by som vám dať malý náhľad k tomu, ako sme v tejto nádhernej metropole Írska prežili tri týždne a ako to tam funguje.

Naša cesta začala v nedeľu presunom zo Slovenska na viedenské letisko. Bez koplikacií sme nasadli do nášho lietadla a vzlietli do oblakov. Let bol príjemný a nie veľmi dlhý, trval približne dve hodiny. Hneď, ako sme vystúpili z lietadla, tak nás ovial studený prímorský vietor. Vzali sme si kufre, nasadli do taxíkov a mierili sme do našej dočasnej rodiny. Bývali sme v dvojiciach a každý na úplne inom konci Dublinu. Ja osobne som bývala najďalej, a to skoro až na vidieku pri lesoch a horách. Hneď od začiatku sme si museli privykať na rôzne írske zvyklosti ktoré sú nám cudzie. Teraz vám opíšem pár vecí, s ktorými sme sa prvý deň zoznamovali :

Doprava

Vec, na ktorú sme boli upozorňovaní od začiatku. Doprava v Dubline je nepredvídateľná a napriek cestovnému poriadku si autobusy chodili, ako sa im zachcelo. Pomáhali sme si google mapami, na ktorých bol rozpis autobusov najpresnejší. Aj keď niekedy to nebola úplná pravda. Ste zvyknutí na to, že stojíte na zastávke a autobus vám sám zastaví? Na to sme museli zabudnúť, pretože v Dubline musíte na autobus zamávať, aby vám zastavil. Najlepšia voľba cestovného prostriedka boli električky a vlaky. Išli načas a rýchlo.

Jazyk

V Irsku sú dva úradne jazyky. Angličtina a Írčtina. Každý nápis mal vždy aj írsku verziu. Na začiatku sme sa zľakli, že Írom nebudeme rozumieť, ale veľmi rýchlo sme vyšli z omylu. Majú síce svoj prízvuk, ale zvykli sme si naň a po týždni nám prišiel prirodzený.

Kuchyňa
Toasty sa stanú vaším najlepším kamarátom na tri týždne. Burger, mäsový koláč alebo kurry uvidíte na svojom tanieri často. Osobne som si na každom jedle pochutnala, aj keď bolo dosť odlišné od toho nášho. Kuchyňa je rozmanitá a prakticky dosť medzinárodná. Ochutnali sme všetko. Od cestovín po írsku verziu gulášu.

Životný štýl
V Dubline ide všetko rýchlo. Na každom kroku musíte dávať pozor, aby niekto do vás nenarazil. Každý sa niekde ponáhľa. Pre mňa osobne presun z malej dedinky do mesta s miliónom obyvateľov bol stresujúci. Nikto si nikoho nevšíma a nerieši. Na to aké veľké mesto to je, tak som sa v ňom cítila bezpečne (až na pár uličiek).

Práca
Všetci sme prišli do Dublinu na stáž. Každý pracoval na inom mieste, ale podmienky sme mali podobné. Neskoro sme začínali, okolo 9:00-10:00 a končili sme v poobedných časoch o 15:00 až 17:00. Kolegovia sa berú ako jeden veľký kolektív a majú medzi sebou priateľské vzťahy. Na prácu netlačia, každý pracuje tak, ako sa na to cíti.

Počasie
Z teplého Slovenska do upršaného Írska. Dáždnik vám nepomôže, lebo vám ho zlomí vietor. Mali sme šťastie, lebo nám pršalo iba 5 dní. Zažili sme aj výstrahu, pre ktorú nás poslali z práce skôr domov. Počasie v Írsku je nepredvídateľné. Svieti slnko a o minútu môže začať pršať. Alebo naopak. Vietor fúka nepretržite 24/7. Museli sme chodiť naobliekaní, aby sme neprechladli.

Cez víkendy sme mali voľný program alebo spoločné výlety. Prvý spoločný výlet bol krížom cez celý ostrov na Moherské útesy. Malo pršať, ale ako som spomínala, počasie je nepredvídateľné, pekne svietilo slnko. Bol to dychberúci zážitok na ktorý určite nezabudneme. Zelená tráva, huňaté kravy a šum mora. V ten istý deň sme sa boli pozrieť do historického mesta Galway. Na ďalší týždeň sme sa vybrali vlakom do prímorského mesta Howt s nádhernou prírodou. Bola to pre nás úžasná príležitosť cestovať a naberať pracovné skúsenosti.

Sára Setnická

ČARO RENESANCIE

Náš výlet sa začal 19. októbra 2025, keď sme sa podvečer stretli na parkovisku pri Tescu v Žiline. Boli sme plní očakávaní, no najskôr nás čakala dlhá cesta autobusom. Po trinástich hodinách cestovania nás Toskánsko privítalo východom slnka s romantickými výhľadmi. O ôsmej hodine ráno sme vystúpili z autobusu úplne dolámaní a vydali sme sa na potulky Florenciou. Niektorí dokonca ešte v pyžamových nohaviciach :). Vyrazili sme miestnou MHD rovno do talianskej rannej premávky.

Ako sme sa približovali do centra mesta, atmosféra renesancie bola čoraz intenzívnejšia. Cieľ prvého dňa bol jasný – spoznať najdôležitejšie pamiatky mesta. Pani učiteľka Arce sa naplno angažovala a horlivo nám vysvetlovala všetko, čo sme videli. Bolo úžasné vidieť renesanciu na vlastné oči, nie iba na obrázkoch. Boli sme priamo v centre diania renesancie. Mesto akoby sa zastavilo v čase – aj preto je také unikátne. Navštívili sme Palazzo Vecchio. Počas obednej prestávky sme sa niektorí išli najesť do tržnice. Chceli sme ochutnať miestnu gastronómiu a každý si našiel niečo svoje. Následne sme nemohli vynechať katedrálu Santa Maria del Fiore a ikonický most Ponte Vecchio. Turistov tam bolo neúrekom, no program bol dlhý, a tak sme pokračovali ďalej. Večer sme sa ubytovali v kláštore. Vyhladovaní sme sa tešili na večeru, kde nás čakali – podľa očakávania – špagety. Viacerým tak zachutili, že sme si s úsmevom pýtali dupľu. Na konci dňa nám pán riaditeľ hlásil oznamy ako kazateľ z vyvýšeného okna, pričom nás otravovala miestna mačka.

Na druhý deň nás čakal výlet do San Gimignana a Sieny. Mestečko San Gimignano sa stalo mojím favoritom. Nachádza sa na kopci a doslova dýcha históriou. Počas cesty pršalo, no na mieste už bolo iba oblačno, čo dodalo mestu stredovekú atmosféru.

V kostole Santa Maria Assunta sme videli nádherné fresky. Neskôr sme sa presunuli na vyhliadku, kde sa oblaky prevalovali ponad veže, ktorými je toto mesto preslávené. Nevynechali sme ani vychýrenú zmrzlinu a bola naozaj výborná. Následne sme sa autobusom presunuli do Sieny, ďalšieho nádherného renesančného mesta. Navštívili sme charakteristickú pruhovanú katedrálu Duomo di Siena. Po potulovaní mestom sme sa vrátili na ubytovanie a tešili sme sa na cestoviny. Každý večer sa nám z balkóna naskytol krásny pohľad na rozžiarenú Florenciu. Bol to skvelý čas na večerné rozhovory a utužovanie priateľstiev.

Tretí deň bol najmä galerijný. Navštívili sme Palazzo Bargello a Galleriu degli Uffizi, kde sú vystavené mnohé diela známych umelcov. Celý deň sme obdivovali umenie – až nás z toho občas rozbolela hlava.

Štvrtý deň sme navštívili kláštor San Marco a Museum Accademia, kde je vystavený Michelangelov Dávid. Potom nás čakala Cappelle Medicee. Večer sme si vychutnali krásny západ slnka na toskánskom vidieku.

Na piaty deň sme mali v pláne Palazzo Pitti a Galleriu Palatinu. V záhradách paláca bolo ešte cítiť leto a my sme si naplno užívali slnko. Po splnení programu sme mali voľný čas a potom sme sa MHD presunuli späť do kláštora, kde nás čakal autobus. Rozlúčili sme sa s Florenciou a vydali sme sa domov.

Domov sme sa vracali s množstvom fotografií, suvenírov (hlavne v podobe jedla), skíc, vedomostí, no najmä spomienok a zážitkov. Bola to skvelá exkurzia.

Mária Šáleková

PÍŠ AKO POČUJEŠ

Počas nášho prvého polroku druhého ročníka sme dostali príležitosť navštíviť Krajskú knižnicu v Žiline s účelom pripomenúť si učivo a nadobudnúť nové poznatky týkajúce sa ,štúrovcov a Ľudovíta Štúra samotného. Krajskú knižnicu sme navštívili 11. 12. 2025 ako súčasť vyučovania.

Učili sme sa o veciach, ktoré sa väčšinou na školách neučia. O tom, ako štúrovci zmenili dejiny. Ako nám dali kus histórie, ako žili a čo všetko obetovali pre náš národ.
Celá prednáška trvala okolo jednej hodiny, pri čom sme mali možnosť zapojiť sa pomocou odpovedania na rôzne otázky.

Eliška Fundárková

STIHNEŠ AJ RAŇAJKY

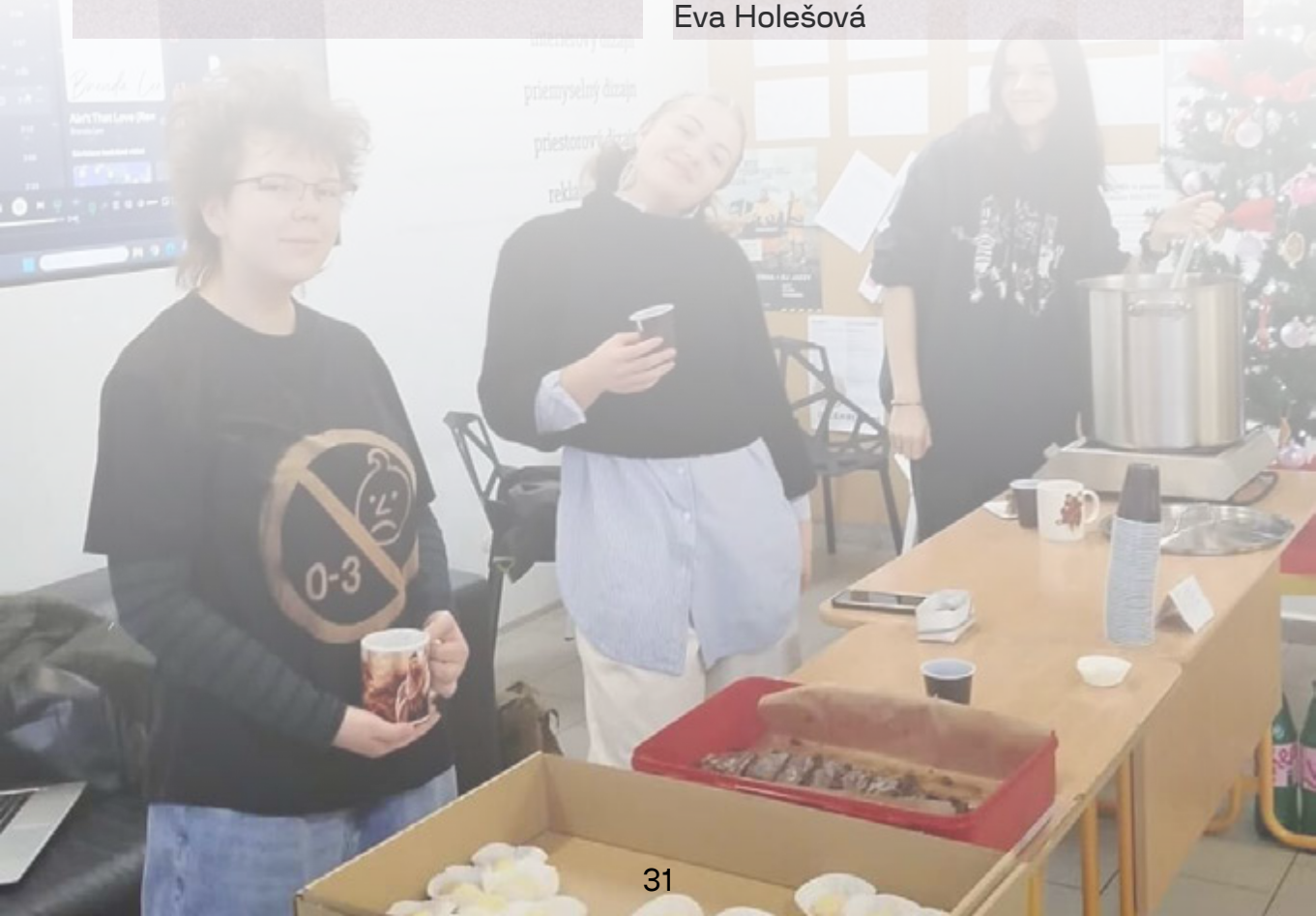
Počas adventu to u nás v škole žilo trochu viac než zvyčajne a nebolo to len kvôli klauzúram. Každú adventnú stredu sa totiž piekli koláče a varil punč, ktorý sa dal kúpiť spolu s koláčikom za symbolických 50 centov. Nebol to žiadny biznis, skôr snaha, aby sa varičom dňa aspoň vrátilo za nákup. Bonusom bolo, že si človek mohol spraviť malý chill uprostred školského vestibulu pri presune na hodinu.

Každým týždňom chodilo viac a viac ľudí (áno, aj takí, čo tvrdili, že „len pozerajú“). Posledná adventná streda bola už úplne top a to vďaka tomu, že sa zapojilo veľa študentov, vyšiel aj posledný nákup a všetko bolo zadarmo. A úprimne, punč chutí lepšie, keď zaň nemusíš platiť.

Pri tejto akcii sme chceli upozorniť študentov aj na ekológiu, a tak sme ich vyzvali, aby si nosili vlastné šálky. Prekvapivo sa do toho zapojilo fakt veľa ľudí, takže jednorazové poháre ostali viac-menej v úzadí. Adventné stredy potešili nielen študentov, ale aj učiteľov, ktorí si brali koláče aj domov (lebo prečo nie), ale to nehovorím v zlom. Práve naopak, lebo nás potešil ten záujem a radosť.

Veľké ďakujeme patrí študentom zo školského parlamentu, ktorí dali do tejto akcie čas, energiu a svoje kulinárske skills. Nebolo to len o pečení, ale aj o ochote osloviť ľudí a vytvoriť príjemnú atmosféru. Výsledok? Veľa úsmevov, plné žalúdky a pocit, že škola vie byť aj fakt fajn miesto.

Eva Holešová

1
Divný Janko, večne nespokojný, blúdil popri Váhu...
2
Som zakliatá.., kto ma vyslobodí?
DIVNÝ JANKO ZAKLIATA PANNA VO VÁHU A DUNAJI
Pekná panna, čo ťa trápi?
-Janko
Pomôž mi, vysloboď ma z kliatby!
-Panna
3
4
5
Ako by som ťa mohol vyslobo--diť? Čo ak je to klam?
6